

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 6ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1954

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς παρουσιάζει τὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας σταλέντα βιβλία.

Ὁ κ. Μαρ. Γερούλανος, παρουσιάζων τὸ βιβλίον τοῦ κ. **Κοσμέτου Κοσμετάτου**: *Κεφαλληνιακά, Μέρος I. Φορεσιές*, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν λαογραφικὸν ἔργον τοῦ κ. Κοσμέτου Κοσμετάτου, ἀναφερόμενον εἰς τὰς Ἰονίους νήσους καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Τοῦτο, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κεφαλληνιακά»: *Μέρος I: Φορεσιές*, ἀποτελεῖ πολυτελῆ ἔκδοσιν, περιέχει δὲ 8 ἐγχρώμους εἰκόνας ἐνδυμασιῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν παλαιότερας ἐποχῆς, αἱ ὁποῖα σήμερον τελείως ἐξέλιπον.

Ὁ συγγραφεὺς πλὴν τῆς ἀκριβοῦς ἐρμηνευτικῆς περιγραφῆς ἐκάστης ἐνδυμασίας, παρέχει ἔτι ἐνταῦθα ἐνδιαφερούσας λαογραφικὰς λεπτομερείας, λαϊκὰ στιχουργήματα, ἐπαινετικά ἢ σατιρικά, καὶ πᾶσαν ἄλλην εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐνδυμασίας ἀναφερομένην πληροφορίαν. Πρὸ πάντων πρέπει νὰ τονισθῇ ἡ ἀκριβῆς ἀναγραφὴ τῶν πηγῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐπορίσθη ὁ συγγραφεὺς, τόσον τὰς εἰκόνας, ὅσον καὶ τὰς λαογραφικὰς πληροφορίας.

Ὁ κ. Κοσμετάτος ἔχει συλλέξει καὶ ἄλλον λαογραφικὸν ὑλικόν, τὸ ὁποῖον θὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς προσεχεῖς ἐκδόσεις, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ γράφει: «ὅσον μεγαλύτερα, ὅσον πιὸ ἀναπλήρωτος ἢ ἀπώλεια, τόσον ἀγαπητότερον καὶ τὸ ἐλάχιστον ὑπολειφθέν, τόσον ἐπιτακτικώτερον, ἱερὸν πλέον χρῆος, νὰ διασωθῇ πᾶν ὅ,τι ὀπωσδήποτε διετηρήθη».

Πράγματι πᾶσα λαογραφική, καλλιτεχνική, οἰκογενειακὴ ἢ ἄλλως εἰς τὸν ἐγχώριον πολιτισμὸν ἀναφερομένη δημοσίευσις ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, διότι ἀπει-

κονίζει μορφὰς πολιτισμοῦ, ὅπως οὗτος ἐξειλίχθη εἰς διάστημα πολλῶν ἑκατονταετηρίδων καὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἕγνη καὶ ἄλλως, ἀλλὰ πρὸ πάντων μετὰ τοὺς καταστρεπτικούς σεισμούς, τείνουν νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀνεπιστρεπτεί.

Ἡ ἐκ τῶν τρομακτικῶν σεισμῶν τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου καταστροφὴ τῶν Ἰονίων νήσων δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν ὕλικὴν ἐκμηδένισιν, ὅπως αὕτη κατὰ πρῶτον λόγον προβάλλει. Αὕτη συγκινεῖ ἔτι βαθύτερον, διότι ἐμφανίζει καὶ τὴν ψυχικὴν συγκλόνησιν, τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν οἱ πληθυσμοὶ ἐκ τοῦ ἀμέσου κινδύνου εἰς τὸν ὁποῖον εὐρέθη ἡ ὑπαρξις αὐτῶν. Συγχρόνως ὅμως ἡ καταστροφὴ ἐκ τῶν σεισμῶν εἶχεν ἐπίδρασιν καὶ εἰς τὴν πολιτιστικὴν κατάστασιν εἰς τὰς Νήσους, ἡ ὁποία ὑπέστη θανάσιμον πλῆγμα. Εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο δὲν δίδεται ἀμέσως ἡ δέουσα προσοχή.

Ὁ τοπικὸς αὐτὸς πολιτισμὸς ἔχει ὅλως ἰδιαιτέρον χαρακτῆρα. Μετὰ τὴν ὀριστικὴν κατάληψιν τῆς Κεφαλληνίας ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν τὸ 1503, ἰδίως δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 17ου αἰῶνος διαπιστοῦται νέα περίοδος πολιτισμοῦ, ὅστις ἐξειλίχθη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Βενετοκρατίας καὶ ἐντεῦθεν, ἤτοι εἰς διάστημα τριῶν περίπου αἰώνων μέχρι σήμερον, ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους καὶ ὑπὸ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, χωρὶς νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ τούτου ἡ διακόψη αὐτὸν ἐχθρικὴ κατοχή, ὅπως συνέβη εἰς ἄλλας περιοχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας.

Ἐπιμελὴς συλλογὴ καὶ ἐπισταμένη μελέτη τῶν στοιχείων τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Νήσων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Φραγκοκρατίας καὶ σήμερον ἀκόμη μετὰ τὴν τελευταίαν καταστροφὴν, θὰ ἠδύνατο νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ πολιτισμοῦ τούτου κατὰ τὰς τρεῖς περίπου τελευταίας ἑκατονταετηρίδας, περίοδον ἐξαίρετου ἀναπτύξεως τῶν Νήσων ἀπὸ κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς ἐπόψεως. Ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἣτις παρουσίασε πολυάριθμα ἄτομα διακριθέντα εἰς ὅλας τὰς πνευματικὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πολιτισμοῦ, ἔχομεν εὐτυχῶς γραπτὴν παράδοσιν μὴ ὑποκειμένην εἰς ἐξαφάνισιν ὡς ὁ ὕλικὸς πολιτισμὸς.

Ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἰονίων νήσων ἐπηρεάσθη βεβαίως ἀπὸ τὸν δυτικὸν πολιτισμόν, ἀφ' ἑνὸς διότι ἡ πολιτικὴ διοίκησις τῶν Νήσων ἐξηρτάτο ἐκεῖθεν καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι νεαροὶ γόνοι τῶν Νήσων μετέβαινον εἰς τὴν Ἑσπερίαν καὶ ἰδίως εἰς Ἰταλίαν πρὸς ἐκπαίδευσιν, ὁπόθεν παρελάμβανον πλεῖστα στοιχεῖα πολιτισμοῦ καὶ μετέφερον αὐτὰ εἰς τὴν πατρίδα των. Ἡ ἐπίδρασις αὕτη παρατηρεῖται περισσότερο εἰς τὴν Κέρκυραν, ἣτις ἀπετέλει τὸ κέντρον τῆς διοικήσεως, καὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον ὡς εὐχερέστερον προσιτὴν εἰς τὴν διὰ θαλάσσης συγκοινωνίαν μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.

Ἡ Κεφαλληνία, μᾶλλον παράμερος ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τοῦ ὄρεινοῦ αὐτῆς ἐδά-

φους, τοῦ ὁποίου ὁλόκληροι περιοχαὶ ἦσαν ἄλλοτε ὅλως δυσπρόσιτοι, διετήρησε καὶ ἀνέπτυξεν ἐν πολλοῖς ἰδιόμορφον πολιτισμὸν καὶ προσέδωκεν εἰς αὐτὸν διάφορον πῶς χαρακτηῖρα σύμφωνον καὶ πρὸς τὸ ἰδιόρρυθμον τοῦ λαοῦ αὐτῆς, τὸ κλίμα καὶ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἔδαφους.

Αἱ ἐκ τῶν τελευταίων σεισμῶν καταστροφαὶ εἰς τὴν νῆσον θὰ ἐπιφέρουν ἐξάλειψιν πολλῶν ἐκδηλώσεων τοῦ πολιτισμοῦ τούτου ἰδίᾳ εἰς τὸν τομέα τοῦ ὕλικου βίου.

Εἰς τὰς πόλεις ἀλλὰ καὶ εἰς διάφορα ἐξοχικὰ κέντρα τῆς Κεφαλληνίας διετηροῦντο μέχρι τῆς τελευταίας καταστροφῆς πολυάριθμοι παλαιαὶ οἰκίαι, αἵτινες εἶχον ἐγερθῆ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀπὸ μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας συμφώνως πρὸς τὴν προσωπικὴν ἐκάστου τούτων ἀντίληψιν καὶ διαθέσιν.

Αἱ οἰκίαι αὗται περιέλειον μακρὰν οἰκογενειακὴν παράδοσιν, ἥτις διετηρεῖτο εἰς τὴν ἐμφάνισιν καὶ διακόσμησιν τῆς οἰκίας καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν στάσιν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. Ταῦτα παρουσιάζον εἰς ὅλην αὐτῶν τὴν ἐμφάνισιν, εἰς τοὺς τρόπους, τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν ὁμιλίαν των, ἐξαιρετον πνευτικὴν ἀνωτερότητα, ἣ ὁποία μετεδίδετο καὶ διετηρεῖτο ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν περιβάλλον καὶ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσιν. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀπεκαλεῖτο κοινῶς ἀρχοντιὰ εἰς τοὺς τρόπους καὶ τὰ αἰσθήματα.

Τὸ οἰκογενειακὸν αὐτὸ περιβάλλον ἀπετελεῖτο ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ οἶκημα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα μετὰ στοργῆς διεφυλάττοντο. Παλαιὰ ἔπιπλα, εἰκόνες, προσωπογραφίαι μελῶν ἀρχαιοτέρων τῆς οἰκογενείας, οἰκιακὸς ρουχισμὸς, πολύτιμα κοσμήματα, παλαιὰ πολύτιμοι συλλογαὶ ἐπιτραπεζίων εἰδῶν ἐκ πορσελάνης, ὑάλινα πλούσια σκεύη, ἀργυρᾶ εἶδη τραπέζης καὶ ἄλλα ἀργυρᾶ ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα εἶχον συσσωρευθῆ ἀπὸ πολλὰς γενεᾶς καὶ διετηροῦντο ὡς οἰκογενειακὰ κειμήλια καὶ παρεδίδοντο κληρονομικῶς, ἀπετέλουν τὸν διακοσμητικὸν, μετὰ τῶν οἰκογενειακῶν δὲ ἐγγράφων καὶ βιβλιοθηκῶν καὶ καλλιτεχνημάτων καὶ τὸν πνευματικὸν πλοῦτον τῆς οἰκογενείας.

Ἡ ἐκ τῶν σεισμῶν καταστροφὴ ἐξεμηδένισε τὸν πλοῦτον τοῦτον. Τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ μετὰ τῶν ὁποίων συνεδέετο ὅλη ἡ ὑπόστασις τῆς οἰκογενείας ἐξηφανίσθησαν σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ, συνετριβήσαν καὶ κατεχώθησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια, ἐν μέρει κατεκάησαν ἀπὸ ἐκραγείσας πυρκαϊάς, ἀργυρᾶ σκεύη παρεμορφώθησαν, πορσελάναι, ὑάλινα ἀντικείμενα, εἰκόνες κτλ. ἐθρυμματίσθησαν. Πολλὰ τούτων ἐλεηλατήθησαν καὶ μετεφέρθησαν κρυφίως εἰς τὴν ξένην.

Ἄλλὰ καὶ ὅ,τι τυχὸν παρέμεινε καὶ ἀνεσύρθη ἀπὸ τὰ ἐρείπια ἐνεκλείσθη καὶ διεφυλάχθη εἰς κιβώτια. Αἱ οἰκογένειαι παραμένουν εἰς ξύλινα παραπήγματα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατεσκευάσθησαν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἀπὸ τὴν ξυλείαν

τοῦ καταστραφέντος οἰκήματος. Τὸ ξύλινον παράπηγμα ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν ἐλάχιστον ἀναγκαῖον χώρον πρὸς παραμονὴν τῆς οἰκογενείας· ὅ,τι δὲ διεσώθη καὶ διεφυλάχθη εἰς κιβώτια, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ χώρος ἐκθέσεως, ἀποστέλλεται χάριν ἀσφαλείας ἔξω τῶν σεισμοπλήκτων περιοχῶν.

Καὶ ἐὰν ἐπιτευχθῆ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ἀνοικοδόμησις μονίμου οἰκήματος τοῦτο θὰ εἶναι ὅλως περιορισμένον εἰς χώρους. Τὰ παλαιὰ εὐρύχωρα οἰκήματα δὲν εἶναι δυνατὸν πλέον νὰ ἀνοικοδομηθοῦν ἀλλ' οὐδὲ τὰ ὑλικά μέσα θὰ ἠδύνατο οὐδεὶς ἐκ τῶν μονίμων κατοίκων νὰ διαθέσῃ. Καὶ ἔξ ὅσων ζοῦν ἔξω τῶν σεισμοπλήκτων περιοχῶν, καὶ ἂν τις ἔχῃ τὰ οἰκονομικά μέσα, δὲν θὰ κτίσῃ ποτὲ ἐκεῖ, ἓνα νέον μεγάλο οἶκημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ λείπῃ ἡ οἰκογενειακὴ παράδοσις, ἡ ὁποία καθίστα αὐτὸ πολῦτιμον καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον παρέμεινε μόνον ἡ ἀνάμνησις καὶ ἡ νοσταλγία διὰ τὸν ἀπολεσθέντα πατρικὸν οἶκον.

Τὰ παλαιὰ αὐτὰ οἰκήματα μὲ τὸν οἰκογενειακὸν πλοῦτον καὶ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσιν συνεκράτουν τὰς οἰκογενείας εἰς τὸν τόπον των καὶ διήγειρον τὴν νοσταλγίαν εἰς μέλη αὐτῶν, παραμένοντα μακρὰν, νὰ ἐπανέρχωνται καὶ ἐπισκέπτονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν πατρικὴν οἰκίαν καὶ ἐνίσχουν οὕτω τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν πατρίδα. Ἐὰν ὅπου ἐξέλιπον οἱ δεσμοὶ οὗτοι ἐκλείπουν οἱ κύριοι λόγοι ἐπισκέψεως τῆς τόσον ἀγαπητῆς πατρίδος. Πλεῖστα ἀπὸ τὰ ἐπὶ τόπου ἐναπομείναντα μέλη τῆς οἰκογενείας, ταχέως ἢ ἀργά, θὰ μετοικήσουν πλησίον τῶν ἔξω τοῦ τόπου διαμενόντων συγγενῶν. Ἦδη παρατηρεῖται τοιαύτη μετακίνησις ἡ ὁποία σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐπεκταθῆ, ἰδίως ὅπου τοπικοὶ λόγοι ἐπέφερον οἰκονομικὴν δυσπραγίαν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

Ἄμα ὡς ἀπέλθουν εἰς τὴν αἰωνιότητα τὰ παραμείναντα ἐκεῖ μέλη παλαιῶν οἰκογενειῶν θὰ ἐκλείψῃ πλέον παντελῶς πᾶσα λαϊκὴ πνευματικὴ παράδοσις τοῦ τόπου καὶ οὕτω σβήνει διὰ παντὸς ἐξαίρετος καὶ ἰδιόρρυθμος ὑλικὸς καὶ πνευματικὸς τοπικὸς πολιτισμὸς.

Ἡ ἀνέγερσις νέων οἰκημάτων περιορισμένου χώρου, τὰ ὁποία μόνον ἔχῃ τοῦ παλαιοῦ οἰκογενειακοῦ πλοῦτου θὰ περιλάβουν, ἡ διάφορος πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε παράδοσιν πολεοδομικὴ διαμόρφωσις τῶν πόλεων, αἱ νέαι περιστάσεις καὶ αἱ ἀντιλήψεις τῆς συγχρόνου ζωῆς θὰ συντελέσουν ἔτι μᾶλλον πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ παλαιοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ τῆς Κεφαλληνίας.

Τὸ κεφαλληνιακὸν πνεῦμα, ὡς βεβαιοῖ ἑκατονταετηρίδων γραπτὴ παράδοσις, (ἴδε Ἡλία Τσιτσέλη, Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα καὶ ἄλλα σχετικὰ δημοσιεύματα), ἀνέδειξεν εἰς τὸ παρελθὸν εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς ἐξόχους ἀνδρας, διαπρέψαντας εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς πνευματικῆς ἐκδηλώσεως. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ δὲν πρόκειται νὰ στερεύσῃ, θὰ διατηρηθῆ, θὰ ἀναλάμψῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ ἀποδώσῃ ἐν συν-

εχεία ἐξόχους ἀνδρας, ἀλλὰ θὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλας κατευθύνσεις, συνδεδεμένας μὲ τὰς ἐν ἐξελίξει ἀντιλήψεις τῆς ζωῆς. Θὰ ἐπακολουθήσῃ ἄλλος, νέος, ἐξ ἄλλων κατευθύνσεων προκύπτων πολιτισμός. Ὁ παλαιός, ὁ ἐπὶ αἰῶνας διατηρηθεὶς καὶ ἐξελιχθεὶς ἐν τῇ νήσῳ ἔσβησε καὶ διὰ τοῦτο ἀποτελοῦν κειμήλια ὅσα εἶναι δυνατὸν ἐξ αὐτοῦ νὰ διασωθοῦν καὶ μελετηθοῦν.

—Ὁ κ. Κωνστ. Ρωμαῖος, παρουσιάζων τὸ βιβλίον τοῦ **Δημ. Λουκάτου**, *Κεφαλονίτικα γνωμικά*, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἐξιόλογον εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ κ. Δημητρίου Λουκάτου, συντάκτου τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Κεφαλονίτικα Γνωμικά». Ἐὰν παραβλέψωμεν τὴν παράδοξον ἐπιγραφὴν —γνωμικά ἀντὶ παροιμίας— ἢ προσφορὰ τοῦ συγγραφέως εἶναι ἀξία προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως. Μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἀκριβείαν ἔχει συγκροτηθῆ ἀπάνθισμα 1500 περίπου παροιμιῶν ἐκ τῶν χαρακτηριστικωτέρων καὶ εὐχρηστοτέρων εἰς τοὺς διαφόρους τόπους τῆς Κεφαλληνίας. Πολὺ ἐπαινετὴ εἶναι ἡ κατάταξις τῶν παροιμιῶν σύμφωνα μὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, τὸ φυσικόν, οἰκογενειακόν, ἠθικόν, κοινωνικόν ἢ βιοσοφικόν. Ἀντιθέτως πρὸς τὰς συνήθεις κατατάξεις, τὴν ἀλφαβητικὴν ἢ τὴν λημματικὴν σύμφωνα μὲ τὸ λῆμμα, τὴν κυρίαν λέξιν, μπορεῖ κανεὶς εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Λουκάτου νὰ διαβάσῃ ἀνέτως ἓνα κεφάλαιον ὀρισμένου περιεχομένου καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ ὄχι μόνον τὴν συμπυκνωμένην λαϊκὴν ἐμπειρίαν γύρω ἀπὸ τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ νὰ θαυμάσῃ τὴν τελειότητα τῶν ἐπιγραμματικῶν τούτων λογοτεχνημάτων, τὰ ὅποια ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν αἱ παροιμίαι. Ὑπόδειξις τοῦτο σαφῆς ὅτι τὸ λογοτεχνικὸν δαιμόνιον δὲν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς ὀρισμένα μόνον ὀλίγα ἄτομα.

Σχετικὰ μὲ τὴν γλωσσικὴν διατύπωσιν ἀξίον προσοχῆς εἶναι ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἀπέφυγε τοὺς παλαιότερον ἐν χρήσει ἰδιωματισμούς, π.χ. πούλιο, ὄντις κ.τ.λ. καὶ ἐπροτίμησε τὴν σημερινὴν ἐκφορὰν, τὴν ἀποκλίνουσαν πανταχοῦ πρὸς τὴν κοινὴν δημοτικὴν. Τὸ αὐτὸ ἔπραξεν ὁ Λουκάτος καὶ εἰς ἄλλας τοῦ λαογραφικῆς ἐργασίας μὲ τὴν ὀρθὴν σκέψιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραβλέπωμεν τὴν σύγχρονον φάσιν τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ.